

**Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (kodifikované znenie)
KOM(2006) 226, konečné znenie – 2006/0073 (COD)**

Úradný vestník C 324 , 30/12/2006 S. 0007 - 0008

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému "Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (kodifikované znenie)"

KOM(2006) 226, konečné znenie – 2006/0073 (COD)

(2006/C 324/02)

Rada sa 6. júna 2006 rozhodla podľa článku 95 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom stanovisko k danej téme.

Odborná sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci, prijala svoje stanovisko 20. septembra 2006 (Spravodajca: pán RETUREAU).

Vzhľadom na obnovenie funkčného obdobia výboru sa plénum rozhodlo pristúpiť k hlasovaniu o tomto stanovisku na svojom októbrovom plenárnom zasadnutí. Zároveň bol pán RETUREAU vymenovaný za hlavného spravodajcu v súlade s článkom 20 vnútorného poriadku.

Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal na svojom 430. plenárnom zasadnutí 26. októbra 2006 95 hlasmi za, pričom 4 sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Návrhy Komisie

1.1 Ide o kodifikáciu, a kodifikované texty, napriek niektorým formálnym úpravám, neprinášajú zmeny do právnej úpravy platnej v dobe kodifikácie, ktorá prebieha v súlade s platnou právnou úpravou.

1.2 V kontexte Európy občanov, zjednodušenie a jasnosť práva Spoločenstva naberá veľký význam. Európsky parlament, Rada a Komisia teda zdôraznili potrebu kodifikovať právne akty, ktoré boli už niekoľko krát menené a dopĺňané, pričom sa v medziinštitucionálnej dohode dohodli na skrátenom konaní. V právnych textoch, ktoré majú byť kodifikované, nemožno vykonať žiadne podstatné zmeny.

2. Všeobecné pripomienky

2.1 EHSV konštatuje, že návrhy Komisie sú v súlade s účelom skráteného konania pri kodifikácii.

2.2 Napriek tomu je potrebné položiť si otázku o konsolidácii predpisov týkajúcich sa autorských práv a iných súvisiacich práv. Kodifikácia je užitočná iba vtedy, ak existuje predpoklad, že právna úprava danej oblasti už sa viac nebude zásadným spôsobom vyvíjať.

2.3 Vzhľadom na to, že právne predpisy Spoločenstva sa neustále vyvíjajú (očakávajú sa najmä návrhy "trestných opatrení") a na to, že ich transpozícia vo vnútroštátnych úpravách je rôzna, je potrebné konštatovať, že rovnováha medzi právami nositeľov autorských práv, a hlavne príbuzných práv, a právami adresátov diel (verejnosť, vedecké a univerzitné publikum, atď., najmä "spotrebiteľmi kultúrnych

služieb") nie je zachovaná, nakoľko práva adresátov chránených diel sú čím ďalej tým viac obmedzené vo viacerých členských štátoch. V mnohých prípadoch je napríklad spochybňované právo na súkromnú kópiu materiálnymi alebo informatickými ochrannými systémami nazývanými "DRM" (digital rights management). Z tých istých dôvodov je spochybňované reverzné inžinierstvo (dekompilácia programov) s cieľom dosiahnuť interoperabilitu programov.

2.4 Tento nepriaznivý vývoj pre "spotrebiteľov" je ešte zhoršený zosilnením trestných sankcií v prípade obídienia DRM s cieľom vyhotovenia súkromnej kópie alebo zálohovej kópie.

2.5 EHSV sa teda nazdáva, že kodifikácia v oblasti autorských práv a príbuzných práv je predčasná, nakoľko právna úprava Spoločenstva musí byť vyrovnaná, osobitne v spojitosti s Lisabonskou stratégiou. Okrem toho, mnohé významné otázky sú ponechané na subsidiaritu, pričom vnútroštátne transpozície preukazujú rozdiely, ktoré sa môžu stať prekážkou voľnému pohybu diel a "kultúrnych služieb".

2.6 Taktiež v súčasnom období by jednoduchá technická konsolidácia, vykonaná Úradom pre publikácie, pomohla vyjasniť súčasný stav právnej úpravy platnej v období kodifikácie. Následne je možné túto techniku uplatniť aj na každú ďalšiu dôležitú zmenu platných predpisov bez toho, aby došlo k zmrazeniu ďalšieho vývoja, ku ktorému by možno došlo pri zvolení kodifikácie.

3. Osobitné úvahy

3.1 Výbor by privítal, aby bolo do právnej úpravy Spoločenstva zavedené uznanie a adekvátne ochrana licencií, ako sú GPL (general public licence) alebo licencie "Creative Commons", čo sa týka knižných a umeleckých diel; Tieto licencie poskytujú ich užívateľom veľkú voľnosť. Napríklad licenciou GPL sa riadi veľký počet programov používaných na informatických serveroch (internetové routery, administratívy, podniky)

3.2 Tieto voľnejšie užívateľské licencie podporujú rozširovanie a nadobúdanie diel užívateľmi a adresátmi, a sú v plnom súlade s cieľmi rýchleho rozširovania poznatkov a technológií, čo by malo byť charakteristické pre Lisabonskú stratégiu.

3.3 EHSV preto vyzýva Komisiu, aby znovu pristúpila k reflexii, ktorá sa však zdá byť paralyzovaná kodifikáciou. Taktiež ju vyzýva, aby predstavila iniciatívy, ktoré umožnia ľahší prístup širšieho publika k dielam, aby uznala voľné licencie a dosiahla rovnováhu medzi právami nositeľov a užívateľov v informačnej spoločnosti s cieľom posilniť konkurencieschopnosť a inováciu v komunitárnej Európe.

V Bruseli 26. októbra 2006.

Predseda

Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Dimitris Dimitriadis